

28.11.2012

PL 30, 41161 TIKKAKOSKI, FINLAND, Tel. +358 299 800, Fax +358 299 291 929

SOTILASLENTOPAIKAN LUMENPOISTO JA LIUKKAUDENTORJUNTA (MIL AGA M3-10)

Tässä sotilasilmalumääräyksessä määrätään sotilaslentopaikkojen talvikunnossapidon tasosta, säädetään kitkanmittauksesta ja olosuhteiden ilmoittamisesta ja määrätään lumenpoistosta ja liukkaudentorjunnasta.

Määräyksen antamisen peruste:

Ilmailulaki (1194/2009) 4 §

Valtioneuvoston asetus sotilasilmalusta (557/2011) 3 §

Voimassaoloaika:

1.12.2012 lukien toistaiseksi

Kumoaa:

SIM-To-Tu-010, 2.8.2010, HG894

SISÄLLYSLUETTELO:

MÄÄRITELMÄT	3
1 YLEISTÄ.....	3
1.1 Soveltamisala	3
2 KIITOTIETARKASTUS, LUMEN SYVYYDEN JA KITKAN MITTAUS JA ILMOITTAMINEN	3
2.1 Tarkastustiheys	3
2.2 Lumiesiintymän toteaminen	4
2.3 Kitkan mittaus	5
2.4 Tulosten ilmoittaminen.....	6
3 LUMENPOISTO JA LIUKKAUDENTORJUNTA	6
3.1 Tavoitteet.....	6
3.2 Liukkaudentorjunta	7
4 POIKKEUKSET	7

KUMOTTU

MÄÄRITELMÄT

Tässä sotilasilmailumääräyksessä esiintyvät käsitteet on määritelty sotilasilmailumääräyksessä MIL AGA M3-1 (SIM-To-Tu-009).

1 YLEISTÄ

1.1 Soveltamisala

Sotilaslentopaikan pitäjän on noudatettava tätä määräystä. Tämä sotilasilmailumääräys sisältää määräyksiä sotilaslentopaikan talvikunnossapidon, ilma-aluksen miehistön tai lentotoiminnan harjoittajan toiminnasta on säädetty ilmailuviranomaisten antamissa OPS-määräyksissä sekä lentotoiminnan harjoittajan ohjeissa.

2 KIITOTIETARKASTUS, LENNON SÄÄOLUOJEN JA KITKAN MITTAUS JA ILMOITAMINEN

2.1 Tarkastusvelvollisuus

Kiitotietä tarkastettava ja kitka on tarvittaessa mitattava tai arvioitava, kun on syytä olettaa, että kitkan nopeus on alle 0,4 tai olosuhteiden muuttuneen siinä määrin, että kitkakerroin on muuttunut 0,05 yksikön edellisestä mittauksesta. Sääolosuhteiden seuranta on järjestettävä niin, että kitkan tai kiitotieolosuhteiden nopeakin heikkeneminen voidaan havaita. Talvikaudella on joka tapauksessa kiitotietä tarkastettava ja kitka on tarvittaessa mitattava tai arvioitava lentotoiminnan aikana kiitotiellä viimeistään 6 tunnin kuluttua edellisestä tarkastuksesta.

Kun kitka tai olosuhteet ovat muuttuneet siinä määrin, että uusi mittaus ja tarkastus ovat tarpeen, kitkan mittauksista ja kiitotietarkastuksesta huolehtivan henkilön on ilmoitettava lennonjohdolle, että aikaisemmin ilmoitetut tiedot eivät ole enää voimassa. Kun tilanne on

havaintojen perusteella vasta muuttumassa tällaiseksi, lennonjohdolle on ilmoitettava lähestyvistä tarkastus- ja mittaustarpeista. Rullaustien, seisontapaikan ja hälytyspaikka-alueen kitka on mitattava ja olosuhteet tarkastettava vähintään kerran vuorokaudessa. Lisäksi rullausteiden sekä seisontapaikkojen ja hälytyspaikka-alueiden kitka on lisäksi mitattava ja olosuhteet tarkastettava riittävän usein, jotta vallitseva tilanne voidaan ottaa huomioon rullausreittiä valittaessa ja ilma-alusta ohjattaessa.

Kiitotietarkastuksen yhteydessä ja tarvittaessa useamminkin on tarkastettava, että kiitotien kenttävalot (mukaan lukien upotetut valot ja liukukulmavalot) ja muut visuaaliset maalaitteet ovat näkyvissä niin, että ne ovat käytettävissä. Lumien kertymistä radion suunnistuslaitteiden kriittisille alueille ja liukukulmavalojen eteen on seurattava, jotta mahdolliset sallittujen rajojen ylitykset voidaan havaita ja ilmoittaa.

Sotilaslentopaikan pitäjän on annettava ohjeet mittauksien ja tarkastusten tiheydestä ja ajoituksesta.

2.2 Lumiesiintymien toteaminen

Kiitotiellä esiintyvän lumen ja sen yhteydessä esiintyvän veden syvyys on mitattava tai arvioitava luotettavalla tavalla. Jos kiitotien koko leveyttä ei ole kunnostettu, on lumen syvyys arvioitava myös kunnostetun alueen ulkopuolella. Jos kiitotiellä tai kiitotien reunan valojen välillä alueella tai rullaustiellä on aurausvalleja tai lumikasoja, niiden sijainti ja korkeus on mitattava tai luotettavalla tavalla arvioitava. Lumiesiintymien katsotaan olevan kriittisiä lumivalleja, kun niiden kerrospaksuus ylittää 10 mm sohjoa, 25 mm sohjoa ja 100 mm kuivaa lunta.

Esiintyvän syvyys (paksuus) on mitattava ja ilmoitettava kuivan lumen, märän lumen tai sohjon osalta. Ilmoitettavien tulosten mittaustarkkuus on sohjon osalta 3 mm, märän lumen osalta 10 mm ja kuivan lumen osalta 20 mm.

2.3 Kitkan mittaus

Kitkan mittauksessa on käytettävä tarkoitukseen hyväksytyä jatkuvatoimista mittauslaitetta laitekohtaisten ohjeiden mukaisesti. Varalaitteena voidaan tilapäisesti käyttää pöytämittaavaa laitetta.

Jos kitkan mittaus mittauslaitteella ei ole järjestettävissä tai jos mittauslaitteen saatu tulos on ilmeisesti laitteen viasta johtuen epäluotettava tai jos mittaus on ollen varmoja, kitkakertoimen arvo on 0,50 tai parempi, kitka voidaan määrittää arvioimalla. Arvioijan (katso asteikko) on esitettävä arviona henkilökohtainen mielipiteensä, johon hän on päättänyt perusteellisen tarkastuksen sekä kokemuksen ja tarkintansa perusteella.

Kussakin kunnossapidon työvuorossa on oltava vastuhenkilö, jonka tehtävänä on huolehtia tarkastusten ja mittausten suorittamisesta ja tulosten ilmoittamisesta asianmukaisesti. Sotilaslentopaikan pitäjän on pidettävä yllä luetteloa niistä henkilöistä, joilla on pätevyys kitkan mittaukseen ja kiinteistöarkkitehtuusiin sekä arvittaessa kitkan arviointiin. Lentotoiminnan harjoittajalla on oltava tähän liittyvät ohjeet perehdyttämiskoulutuksesta ja pätevyuden toteamisesta.

Kitkan arvionnissa käytettävä sarjallinen arvio vastaa kitkakertoimen arvoa seuraavan asteikon mukaan:

Mittaus tai laskettu kitkakerroin	Arvioitu jarrutusteho	Koodi
0,40 tai suurempi	Hyvä	5
0,39–0,36	Keskinkertaista parempi	4
0,35–0,30	Keskinkertainen	3
0,29–0,26	Keskinkertaista huonompi	2
0,25 tai pienempi	Huono	1
Epäluotettava	Epäluotettava	9

2.4 Tulosten ilmoittaminen

Kunnossapitohenkilöstöllä on oltava käytettävissään tarkastuspöytäkirjalomake. Tehtyään tarvittavat tarkastukset ja mittaukset henkilöstön on toimitettava niiden tulokset ohjelmajohtoon ja tukikohdan johtopaikalle viivytyksettä ja tarvittaessa radiopuhelinta käyttäen. Mittauslaitteiden tulostusnauhoja, tarkastuspöytäkirjoja ja tiedonsiirtokirjoja on säilytettävä vähintään viikon ajan harjoitukseen (tai vastaavaan) hyvän lentokäytännön päättymisestä sotilaslentopaikalla.

3 LUMENPOISTO JA LIUKKAUDENTORJUNTA

3.1 Tavoitteet

Lumenpoiston ja liukkaudentorjunnan tavoitteena on oltava lumettoman ja jäättömän pinnan aikaansaaminen koko käytettävissä olevien kiitotien leveydeltä ja pituudelta.

Liikennealueet voivat kuitenkin olla osittain jään ja kovan lumipolanteen peitossa, jos tyydyttävät liikennöintiolosuhteet voidaan näin saavuttaa. Liikennöintiolosuhteita arvioitaessa on otettava huomioon maantieteelliset ja ma-alustyyppikohtaiset erot. Kenttävalot ja kyltit on pidettävä mahdollisuuksien mukaan lumettomina ja jäättöminä niin, että ne ovat toimintakunnossa ja asianmukaisesti näkyvissä. Pysäytysvaijerit ja -verkot on myös talviaikaan pidettävä toimintakunnossa. Sotilaslentopaikan käytössä on oltava tehokas harja tai harjapuhallin kiitotien pinnan puhdistamiseen.

Jos lumikerroksen paksuus kiitotien pään, kiitotien reunaviivojen jatkeiden ja kiitoalueen reunoilla rajaamalla alueella ylittää 20 cm, kerros on madallettava alle 20 cm paksuiseksi siten, kuin se muiden lumenpoisto- ja liukkaudentorjuntatoimenpiteiden ja ilmaliikenteen puolesta on toteutettavissa. Jos kiitotielle on määritelty kiitotien pään turva-alue, alueella oleva lumikerros ei saa estää pelastusajoneuvojen liikkumista.

Jos kiitotien puhdistuskapasiteetti ei runsaasta lumisateesta tai muista poikkeuksellisista olosuhteista johtuen riitä koko auki pidettävän leveyden kunnostamiseen, liikenteen käy-

tettäväksi voidaan väliaikaisesti kunnostaa kapeampi alue. Kunnostetun alueen ulkopuolella kiitotien reunavorivistä kiitotielle päin olevan lumivallin korkeus tai lumikerroksen paksuus saa olla enintään noin 0,3 m, ellei lento-osaston johtaja toisin hyväksy. Kunnossapidolle on välitettävä ohjeet kunnostetun alueen vähimmäisleveydestä sekä lumivaian ja sohjon enimmäiskerrospaksuudesta.

3.2 Liukkaudentorjunta

Sotilaslentopaikan pitäjän on annettava kunnossapito-ohjeet siitä, milloin on ryhdyttävä kitkan parantamiseen ja kuinka liikenteen tarpeet otetaan huomioon liukkaudentorjunnassa. Mekaanisten toimenpiteiden lisäksi liukkaudentorjuntaan voidaan käyttää vain kemikaaleja, joiden on asianmukaisesti todettu toimivissa oloissa kyseisiä kemikaaleja koskevat normit myös ympäristövaikutusten ja maan-alueisiin vaikuttavan korroosion osalta.

4 POIKKEUKSET

Sotilasilmailun viranomaisosikko voi perustellusta hakemuksesta myöntää toiminnan erityispiirteiden vuoksi poikkeuksen tästä määräyksestä.

Yksikön päällikkö

Jörieverstiluutnantti

Kimmo Nortaja

Lentotoimintapäällikkö

Majuri

Markku Suomela